

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Όσιος Ιωάννης ο Ομολογητής ηγούμενος Μονής Καθαρών

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/347/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 25/06/2026 07:40:59

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 27 Απριλίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Παθῶν καθαρθεῖς, ὦ Ἰωάννη Μάκαρ,
Μονῆς προέστης τῶν Καθαρῶν εἰκότως.

Ο Ὅσιος Ἰωάννης γεννήθηκε περί το 778 μ.Χ. στην Ειρηνούπολη, που υπαγόταν στη Δεκάπολη της Κοίλης Συρίας. Οι γονεῖς του, ο Θεόδωρος και η Γρηγορία, διακρίνονταν για την ευσέβειά τους, την οποία και μετέδωσαν με κάθε φροντίδα στον ευπειθή υιό τους. Κατά την παιδική του ηλικία περνούσε τον χρόνο του μεταξύ της ανατροφῆς του αυτής, των σπουδῶν του και πολλῶν αγαθοεργιῶν, με τις οποίες οι γονεῖς του προσπάθησαν ἀπὸ νωρῆς να τον εξοικειώσουν. Ἡ ἴδια ευσέβεια και ἡ φιλόνηρωπη τάση τον διέκρινε και κατά τη νεότητά του, κατά την οποία με την τήρηση του θείου θελήματος διατηρήθηκε μακριὰ ἀπὸ κάθε ματαιότητα και ακαθαρσία.

Αργότερα ἐγινε μοναχός. Και στη νέα αὐτή ζωή δεν ευδοκίμησε λιγότερο. Ο ζήλος του και ἡ παιδεία του τον ἔκαναν να ξεχωρίσει στην εκτίμηση των λοιπῶν ἀδελφῶν, τον παρέλαβε δε μαζί του ο ηγούμενος της μονῆς στη Νίκαια, το 787 μ.Χ., ὅπου τότε συγκαλεῖτο ἡ Ζ' Οικουμενική Σύνοδος. Μετά ἀπὸ το τέλος της Συνόδου ἦλθαν και οι δύο στην Κωνσταντινούπολη. Και επειδή και οι δύο τους κατά την διάρκεια των συνοδικῶν εργασιῶν ἀπέσπασαν την ευμενῆ προσοχή και της βασίλισσας Ειρήνης και του Πατριάρχου Ταρασίου, ο γέροντας και ηγούμενός του, ἀναδείχθηκε ηγούμενος της μονῆς των Δαλμάτων, ο δε Ὅσιος Ἰωάννης χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος και κατά τους χρόνους του αυτοκράτορα Νικηφόρου (802 - 811 μ.Χ.), που διαδέχθηκε την Ειρήνη στον βασιλικό θρόνο, διορίσθηκε ηγούμενος στο μοναστήρι, το ἀποκαλούμενο των Καθαρῶν.

Τα καθήκοντά του ἐκεῖ τα ἀσκήσε με κάθε ευσυνειδησία, ἀφού πρόσεξε να προαγάγει την πειθαρχία μεταξύ των ἀδελφῶν και να υψώσει την πνευματική και ἠθική ζωή τους. Και επειδή κατά τα χρόνια ἐκεῖνα ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμα οι συνέπειες ἐκείνου του σαλοῦ ἐναντίων των εικόνων, ο Ὅσιος Ἰωάννης μετέδιδε στους μοναχούς του τα διδάγματα της Ὀρθοδοξίας και τους προετοίμαζε σε κάθε τόλμη και κάθε κίνδυνο γι' αὐτά. Και ἡ μέρα της μεγάλης δοκιμασίας φανερώθηκε κατά τους χρόνους του βασιλέως Λέοντος του Ε', ο οποίος κατέλαβε τον θρόνο το ἔτος 813 μ.Χ.

Ο βασιλέας αὐτός συμπαθούσε τις ἀρχές της μεταρρυθμίσεως. Μεταξύ δε των ἄλλων, κρίνοντας ἐπιτόλαια τα πράγματα, πρέσβευε ὅτι ἡ Εκκλησία δεν θα μπορούσε να ἀνορθωθεί, ἐάν ἐπιτέλους δεν ἐπερχόταν ἡ πλήρης κατάργηση των ἀγίων εικόνων ἀπὸ αὐτή. Ὅτι μια τέτοια δοξασία ἦταν ἀνόητη, ὅτι οι υπέρμαχοι της λεγόμενης μεταρρυθμίσεως μέσω του λυσσαλέου ἀγῶνος κατά των εικόνων, κατανάλωσαν χωρίς λόγο δυνάμεις πολῦτιμες για το βυζαντινό κράτος και την Εκκλησία, το ὁμολογούν και περίφημοι ιστορικοί.

Ο Λέων ο Ε' όμως παρασυρόταν και ο ίδιος από την τυφλή προκατάληψη κατά των εικόνων. Σε αυτό τον ωθούσαν και δύο άνδρες που ασκούσαν πάνω του μεγάλη επιρροή, ο Θεόδοτος Μελισσηνός και ο Ιωάννης ο Γραμματικός. Προέβη λοιπόν σε διατάγματα και βίαια μέτρα για την κατάργηση των ιερών εικόνων και επεχείρησε φοβερό διωγμό εναντίων των Ορθοδόξων Επισκόπων και ηγουμένων και μοναχών, το οποίο επέκτεινε και εναντίον των συγκλητικών, πατρικίων, ακόμα δε και εναντίον γυναικών και παρθένων. Το μοναστήρι των Καθαρών συμπεριελήφθη στον διωγμό. Μαινόμενοι στρατιώτες άρπαξαν τα υπάρχοντά του, οι μοναχοί κακοποιήθηκαν και διασκορπίστηκαν, ενώ ο ηγούμενος Ιωάννης οδηγήθηκε σιδηροδέσμιος στην Κωνσταντινούπολη. Ο βασιλέας είχε ακούσει πολλά γι' αυτόν. Και θέλησε να τον δει, θεωρώντας ότι δεν είναι δυνατόν να τον μεταπείσει. Αλλά ο Όσιος, αφού απέδειξε το αντιορθόδοξο και επιβλαβές πνεύμα του διωγμού κατά των εικόνων, έλεγξε τον βασιλέα για το πείσμα του και τις δυσσεβείς απόψεις του και προανήγγειλε σε αυτόν ότι η δυσμένεια των Αγίων και η κατακραυγή των θυμάτων προς τον Θεό θα έφερναν κάποια ημέρα την τιμωρία.

Ο βασιλέας εξοργίσθηκε και διέταξε την κράτηση του Οσίου σε μετόχι του μοναστηριού του. Διότι δεν σταμάτησε να διατηρεί τη μάταιη ελπίδα ότι ωριμότερα σκεπτόμενος ο Όσιος, θα συμμορφωνόταν προς την βασιλική θέληση. Όταν όμως αντιλήφθηκε την άκαρπη προσδοκία του, τον εξόρισε σε φρούριο που ονομαζόταν Πενταδάκτυλο και βρισκόταν στη χώρα της Λάμπης.

Από εκεί, μετά από αυστηρή κάθειρξη δεκαοκτώ μηνών, τον μετέφεραν πάλι στην Κωνσταντινούπολη, όπου μάταιες, όπως και πριν, απέβησαν οι προσπάθειες και του νέου Πατριάρχη Θεοδότου Α' του Μελισσηνού (815 - 821 μ.Χ.), του επονομαζόμενου Κασσιτερά, να παραπείσουν τον Όσιο να απαρνηθεί τις αγίες εικόνες. Ακολούθησε νέα κάθειρξη του Ιωάννου, η οποία διήρκησε δύο χρόνια, στο φρούριο Κριόταυρο των Βουκελλαρίων. Και εκεί υπέστη τα πάνδεινα, χωρίς όμως να μετριασθεί στο παραμικρό ο ζήλος του προς τις ιερές εικόνες.

Η πρόρρησή του επαληθεύθηκε. Ο Λέων ο Ε' σφαγιάσθηκε, διαδέχθηκε δε αυτόν ο Μιχαήλ ο Β'. Αυτός σχεδίαζε να συμβιβάσει τα αντίπαλα στρατόπεδα, δηλαδή των φίλων της μεταρρυθμίσεως και των υπερασπιστών των αγίων εικόνων, επέτρεψε δε στους διωχθέντες από τον Λέοντα τον Ε', να επανέλθουν από την εξορία τους. Επανήλθε τότε και ο Όσιος Ιωάννης. Αλλά οι αντίπαλοι των εικόνων έπεισαν τον βασιλέα να του επιτρέψει διαμονή μόνο στη Χαλκηδόνα. Έτσι του απαγορεύθηκε η είσοδος στην Κωνσταντινούπολη.

Τον Μιχαήλ διαδέχθηκε ο υιός του Θεόφιλος, κατά το 829 μ.Χ., θιασώτης και αυτός και προστάτης της μεταρρυθμίσεως και εχθρός των εικόνων. Ο Όσιος Ιωάννης, το έτος 836 μ.Χ., θέλησε να εισέλθει στην Κωνσταντινούπολη για να μείνει κοντά στους ομόφρονές του κληρικούς, στην περιοχή ενός ναού. Αλλά, ο τότε Πατριάρχης Ιωάννης ο Ζ' ο Γραμματικός (836 - 842 μ.Χ.) δεν το επέτρεψε και εξόρισε τον Όσιο στη νήσο Αφουσία. Εκεί ο Όσιος Ιωάννης, μετά από δυόμισι χρόνια, πιθανώς το έτος 839 μ.Χ., κοιμήθηκε με ειρήνη.

Σχετικές συνδέσεις

- [Όσιος Αθανάσιος ο Ομολογητής της Μονής Παυλοπετρίου](#)